

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ

Ващенко О.М.

студент;

Васькович І.М.

кандидат економічних наук, доцент,

Національний університет «Львівська політехніка»

НЕОБХІДНІСТЬ РЕФОРМУВАННЯ ОСВИТИ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ

Цінним ресурсом для досягнення цілей публічного управління є високий професіоналізм державних службовців. Суспільство сьогодні не задоволене якістю публічних послуг, загалом ефективністю публічного управління. Існує запит на оновлення системи публічної служби, освіти державних службовців: зміни підходів щодо організації, планування, формування змісту, визначення форм та засобів навчання, орієнтація на якісний результат.

Професійні компетенції майбутнього державного та публічного службовця формує не тільки вища, а й середня освіта. До сфери освіти сьогодні звернено увагу багатьох науковців теоретиків і практиків державного управління.

Згідно даних Рейтингу Prosperity Index найбільш успішних країн світу Україна за якісними показниками освіти займає 37 місце із 167 можливих; при цьому за показниками економічного розвитку – 99; сфери охорони здоров'я та медицини – 114; екологія – 127; публічне управління – 148. Найслабшими галузями аналітики вважають медицину та безпеку, найсильнішою – освіту [1].

Тільки держави, що мають у розпорядженні високоефективну систему освіти, яка відповідає сучасним вимогам, можуть увійти до числа розвинених країн сучасного світу. Практично в усіх країнах, що демонструють високі темпи економічного зростання, пріоритетним напрямом є розвиток освіти.

Стимулювати економічне зростання та прискорювати реформи держава може і повинна через свій основний інструмент – державний бюджет. Але весь період незалежності державний бюджет працює не для досягнення суспільно важливих результатів, а на фінансування процесів,

що склалися історично та не мають навіть формальних показників ефективності, за якими можна було б оцінити якість витрачання державних коштів.

Кількість видатків з державного бюджету на освіту та науку збільшувалась впродовж 2016-2019 рр. Частка бюджетних витрат України на освіту загалом відповідає європейським показникам і навіть перевищує витрати багатьох розвинених держав. Фактично проблема фінансування освіти полягає не в низькому відсотку ВВП, а в низькому значенні самого ВВП. Шукати рішення потрібно не через збільшення відсотків, а через зростання економіки і збільшення абсолютної величини ВВП. Для вирішення цієї проблеми освіта має стати не тільки споживачем бюджетних коштів, але і важливим інструментом розвитку економіки [2].

Особливо відчутно та очевидно соціально-економічні відмінності та відмінності в сфері публічного управління проявляються в умовах транскордонного співробітництва.

На сьогодні Україна має найрозвинутішу мережу транскордонного співробітництва і міжрегіональної співпраці з Польщею. Практично всі західні області України уклали угоди про міжрегіональне співробітництво з воєводствами Польщі, а всі 16 воєводств Польщі мають партнера в Україні на рівні області. Більшість прикордонних територій України протягом тривалого часу залишаються на відносно низькому рівні соціально-економічного розвитку, для них характерними є високий рівень тінізації ринку праці та міграції населення, трансферту капіталу, технологій, широкий розвиток необлікованої та «човникової» торгівлі, обмежені можливості надходжень фінансових ресурсів до місцевих бюджетів (у т. ч. внаслідок низького рівня підприємництва) для фінансування заходів соціально-економічного розвитку територій, що також завдає суттєвих перешкод як формуванню, так і розвитку трудових ресурсного потенціалу малих міст та сільських прикордонних територій.

Більшість українців (51%) вважають власний рівень доходів недостатнім для нормального життя, при цьому задоволена своєю поточною роботою – менша половина населення (44%). Про це свідчать результати щорічного опитування «Барометр щастя» в Україні, проведеного Європейською Бізнес Асоціацією. Зазначається, що цього року інтегральний показник Барометру становив 2,61 балів із 5 можливих за шкалою Лайкерта (+0,14 балів порівняно з попереднім роком).

Ключові фактори, які оцінювали респонденти – це: рівень доходів, поточна робота, системи охорони здоров'я та освіти, соціальне життя

та дозвілля, безпека, дотримання прав, екологія та загальний досвід життя в Україні.

Як наслідок, чимало українців виїздить закордон з метою працевлаштування. Так, за даними Міністерства соціальної політики України, перебувають на постійному працевлаштуванні за кордоном 3,2 млн. осіб. Це 18% всього економічно-активного населення країни.

Все наведене свідчить про системність проблеми якості освіти державних службовців та сталого розвитку соціально-економічних процесів в Україні. Потенційність розвитку національної економіки є результатом ефективності публічного управління, створити яке неможливо без достатнього рівня розвитку людського капіталу, до створення якого має пряме відношення якість системи освіти.

Список використаних джерел:

1. The Legatum Prosperity Index™ 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prosperity.com>
2. Сабадош Г.О., Усенко О.В., Харченко О.В. Формування сучасної системи професійного навчання державних службовців в Україні. – Київ: Економіка та держава. – 2019. – № 6. – С. 41-45.